

Világ proletáriai, egyesüljétek!

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Halaszthatatlan intézkedések a szovjet mezőgazdaság további fejlesztésére

Brezsnyev beszámolója az SZKP plénumán

Moszkva (TASZSZ) Március 24-én az SZKP Központi Bizottsága plénumán Leonid Brezsnyev, a központi bizottság elnöke nevében „Halaszthatatlan intézkedések a szovjet mezőgazdaság további fejlesztésére” címmel beszámolót tartott.

Az SZKP Központi Bizottságának első titkára ismertette a területi és határterületi pártszervezetek egyesítéséről hozott KB-határozat végrehajtását, majd így folytatta: „A pártszervek szervezeti felépítését összhangba hoztuk az SZKP szervezeti szabályzatával. Az egységes pártszervek visszaállítása, amely megfelel a lenini elveknek, fokozta a pártszervek szerepét és véget vetett a hajánál fogva előráncigált és az élet által nem igazolt mesterséges kettőztöttségnek. A pártszerve-

zeteknek most minden feltételük megvan ahhoz, hogy eredményes munkát végezzenek.”

A mezőgazdaság további fejlesztését célzó halaszthatatlan intézkedések kérdésének felvetését az SZKP plénumán az tette indokoltá, hogy „az utóbbi években nagy hiányosságok és hibák fordultak elő a mezőgazdaság irányításában, és ezeket a hibákat a központi bizottság októberi, valamint novemberi plénuma feltárta.”

Leonid Brezsnyev ezután hangoztatta: — Az SZKP Központi Bizottságának 1953. évi szeptemberi plénuma „helyes mezőgazdasági politikát dolgozott ki. És nyilván meg kell mondanunk, hogy amíg a plénum határozatait valószínűleg meg a gyakorlatban, addig eredményeink számottevőek voltak.”

gyakran azt is nagy késéssel. Emellett a terveket a felvásárlás során nemegyszer módosítják, olyan további feladatokat tűznek a kolhozok és a szovhozok elé, amelyek nem egyszer felülmúlják a terv előirányzatait.”

„Több övezetben a szemes-termények felvásárlási ára nem fedezi a termesztési költségeket. Az ilyen gyakorlat kárt okoz az államnak, aláássa az egyes gazdaságok erejét, nem teszi anyagilag érdekeltté a földműveseket munkájuk eredményeiben” — jelentette ki Leonid Brezsnyev.

A gabonafelvásárlási terv irreális és korszerűtlen voltát az a tény is tanúsítja, hogy az utóbbi tíz év alatt mindössze háromszor teljesítették őket, — 1956-ban, 1958-ban és 1964-ben.

Az egész felvásárlási rendszer javítása érdekében „mindenekelőtt rá kell térni a több évre szóló stabil mezőgazdasági felvásárlási tervre. E tervekben összhangba kell hozni az állami és a helyi gazdasági érdekeket.”

Az SZKP Központi Bizottságának elnöke javasolja, hogy az idei évre szóló, már elfogadott szemes-termény-felvásárlási tervet 65 500 000 tonnáról szállítsák le 55 700 000 tonnára. Ezt a tervet tekintés szilárd és változatlan tervnek, 1970-ig bezárólag minden esztendőre.

A gabonafelvásárlás tervezésének új rendje „megfelel a mezőgazdasági termelők szüntelen fejlődése érdekeinek”.

Leonid Brezsnyev beszámolójában ezenkívül javasolja, hogy az idei évtől kezdve emeljék a búza, a rozs és néhány más szemes-termény fő felvásárlási árait. „Az új gabonafelvásárlási árai mindenkinek előnyök. Összeállításuknál figyelembe vették az ország egyes övezeteinek és körzeteinek sajátosságait”.

A javasolt szemes-termény-felvásárlási volumen nem elégteli ki teljesen az ország növekvő igényeit és az állami tartalékképzés szükségleteit. Ezért Leonid Brezsnyev beszámolójában javasolja, szervezzék meg a fő mezőgazdasági kultúrák tervén felüli felvásárlását azokban a gazdaságokban, amelyeknek árubóna-feleslegük lesz.

Az irányítás javításáért

Sokat tettünk a kolhozok és a szovhozok szervezeti-gazdasági megerősítésére, anyagi-műszaki bázisuk javítására, a falusi dolgozók anyagi érdekességének emelésére. A szemes-termények hozamának növelése szempontjából nagy jelentőségű volt a szűz- és parlagföldek meghódítása.

„Ezeket a pozitív eredményeket azonban sajnos nem szilárdítottuk meg, nem fejlesztettük tovább. Szembe kellett néznünk azzal a ténnyel, hogy az utóbbi években a mezőgazdaság fejlődése lelassult, a mezőgazdasági termelés fellendítésére kidolgozott terveinket nem teljesítettük.”

Az 1959—1965. évi hétéves terv ideje alatt a mezőgazdasági össztermelésnek 70 százalékkal kellett volna emelkednie, ezzel szemben hat év alatt a tényleges növekedés csupán 10 százalék volt. Míg 1955 és 1959 között a mezőgazdasági összhozam átlagosan 7,6 százalékkal nőtt évenként, az utóbbi öt évben csupán 1,9 százalékos volt az évi növekedés.

Brezsnyev megállapította, hogy míg 1959-ig a mezőgazdaság jelentős fellendülése volt észlelhető, addig az azt követő időszakban lényegében egyhelyben topogott.

E helyzet alapvető okait elemezve Brezsnyev kijelentette: „A mezőgazdaság irányításának gyöngye oldala volt, hogy a szocialista gazdaság fejlődése gazdasági törvényeinek követelményeit nem vették teljes mértékben figyelembe, sőt gyakran figyelmen kívül hagyták.” Az utóbbi években egyre inkább érvényesültek „a tisztán akaratú tényezők, különösen a tervezés, az értékképzés, a finanszírozás és a hitelnyújtás területén”.

Második okként nevezte meg Brezsnyev azt a körülményt, hogy szükséges gazdasági intézkedésekkel nem támasztották kellőképpen alá azokat az igen fontos feladatokat, amelyeket a mezőgazdaságnak el kellett tennie.

Származsok — mondotta Brezsnyev — gyakorlatilag igen kevés történt a földművelés kultúrájának fellendítése, a termőképesség fokozása érdekében. Sok kolhozban és szovhozban megbontották a veltésforgó rendjét és nem tartották be az agrotechnika elemi

szabályait. A központból sok különböző fajta sablonos utasítást adtak a talaj megművelésére, a vetésterület struktúrájára, az egyik földművelési rendszerrel a másikra való áttérésre, a szarvasmarhák tartására és takarmányozására vonatkozólag anélkül, hogy figyelembe vették volna a természeti, gazdasági, termelési viszonyokat és a tapasztalatokat.

Végül a párt-, tanácsi és mezőgazdasági szervek munkájában is komoly fogvatékokosságok mutatkoztak.

Az ország valamennyi övezetében, de különösen a nem feketeföld övezetben jelentkeznek a mezőgazdaság irányításában elkövetett hibák következményei.

A kialakult helyzet okvetlenül komoly nyugtalanságra ad okot. Az SZKP Központi Bizottságának Elnöksége ezért kidolgozott és a központi bizottság plénuma elé terjeszt olyan fontos gazdasági intézkedéseket, amelyek a kolhozok és a szovhozok szervezeti és gazdasági megerősítését célozzák.

Az SZKP Központi Bizottságának Elnöksége megállapítja, hogy hiányosságok tapasztalhatók a mezőgazdasági felvásárlás jelenlegi rendszerében.

A kolhozoknak és a szovhozoknak csak egy évre szóló felvásárlási tervet adnak és

Stabil felvásárlási árai

„Az állam védnökséget vállal a mezőgazdasági termékek szabad felvásárlása mellett és a felvásárlásokat stabil árral támogatja, elősegíti az áruviszonyok általános fejlesztését.

A javasolt intézkedések megvalósítása érdekében az államnak további kiadásokat kell eszközölnie. A szükséges összegeket az állami költségvetés újraelosztása révén teremtik elő.

„Aból indulunk ki — hangzik a beszámoló — hogy a szilárd állami felvásárlási terv megállapítása és a fő szemes-termény fajták — a búza és a rozs — új felvásárlási ára lehetővé teszi a szemes-termény-gazdálkodás szilárd gazdasági bázisának megteremtését és megszünteti

azt az állapotot, hogy az ország számos övezetében kevésbé kifizető a szemes-termény gazdálkodás a kolhozokban és a szovhozokban.

A helyes árpolitika betartásának fontosságát alátámasztja a gyapot- és cukorrépa árai ingadozásának példája. Amikor csökkentették a növényfajta árát, az a termelés csökkenését idézte elő.

Általánosan ismert tény, hogy az állattenyésztés köztvetlenül összefügg a földművelés és elsősorban a szemes-termény gazdálkodás fejlődésével. Ha növeljük a szemes-termények termesztését, szilárd alapot teremtünk az állattenyésztés fejlődéséhez.

„Most sok kolhozban és szovhozban nem kifizető az állattenyésztés. Kialakult egy

olyan nyilvánvalóan abnormális helyzet, hogy mennél több húst termel a gazdaság, annál több a kára.”

A beszámoló javasolja, hogy ettől az évtől kezdődően határozzák meg több évre az állattenyésztési termékek felvásárlásának szilárd tervét. Ebben a tervben figyelembe kell venni a gazdaság fejlődésének távlatait, szakosodását, természeti, gazdasági és egyéb viszonyait.

Leonid Brezsnyev beszámolójában javasolja, hogy az állam az állattenyésztési termékek termesztését meggyorsítsa érdekében tegyen további intézkedéseket a kolhozok és a szovhozok megsegítésére.

„Az állattenyésztési termékek termesztésének növelését célzó intézkedések csak abban az esetben játszanak majd pozitív szerepet, ha alaposan megszervezzük a stabil takarmánybázis megteremtéséért folyó harcot. Döntsék el maguk a kolhozparasztoi, a szovhozolgozók és a mezőgazdasági szakemberek, hogyan lehet teljesíteni ezt a feladatot. Ok jobban ismerik a helyi viszonyokat, jobban tudják, mit kell vetniük földjeiken, mivel kell takarmányozni az állatokat.”

A kukoricáról szólva Leonid Brezsnyev kijelentette: „Az ország számos körzetében ez a növényfajta jó termést

(Folytatás a 2. oldalon)

A Debreceni 6. sz. AKÖV telepein a műszak után bejövő kocsikat szakszerűen átvizsgálják műszaki és forgalmi szempontból. Képközlő: Sütő Gyula garázmester munka közben

(Szegő Ibolya felvétele)

A felszabadulási évforduló alkalmából hazánkba látogat A. I. Mikojan

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága és a forradalmi munkás-párt kormány meghívására hazánkba látogat A. I. Mikojan, az SZKP Központi Bizottsága Elnökségének tagja, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnöke

Talapzatára emelték a Lenin szobrot

A fővárosi Dózsa György úti díszterén már korábban elkészült a Lenin emlékmű 17 méter magas felfelé nyúlva keskenyödő, tardsi márvánnyal burkolt pilonja. Pénteken pedig talapzatára emelték Lenin négy méter magas, bronzba öntött szobrát, amelyet Pátzy Pál Kossuth-díjas szobrászmű-

vész mintázott, s amelyet a képzőművészeti kivitelező és iparvállalat öntőműhelyében öntöttek. A talapzatra emelés nagy körültekintést igénylő munkáját az alkotó szobrászművész, az emlékmű tervezője és az öntőde vezetői irányították. (MTI)

279 traktor a földeken...

5000 holdon levéltrágyáznak — A gépek 60 százaléka kettős műszakban dolgozik

Tavaszi teendők a polgári járás tsz-eiben

A Polgári Járási Tanács V. B. mezőgazdasági osztálya felmérte, hogyan készültek fel a termelőszövetkezetekben a tavaszi munkákra. Megállapította: a téli gépjáratásban mutatkozó elmaradás oka az, hogy a géppállomások és a szövetkezeti gépműhelyek nem tudták beszerezni a szükséges alkatrészek egy részét. Emiatt március közepéig nem tudták kijavítani 25 fő- és 28 folyó-járatásra kijelölt erögépet. Ugyanakkor a munkagépek 15—20 százaléka is javítatlan maradt.

Az ellenőrzés során a mezőgazdasági osztály azt tapasztalta, hogy a korábbi évekhez képest

Ságvári, az újitkosi Haladás termelőszövetkezetben. Az említett mezőgazdasági üzemekben a lehetőségekhez képest elhanyagolták a téli gépjáratást, nem szervezték meg a baleset- és munkavédelmi tanfolyamot s a tervezettnél kevesebb holdon végezték el a műtrágyázást.

Ez évben 18 ezer 835 holdon vetnek különböző növényeket a járás termelőszövetkezeiben. E célra rendelkezésre áll 279 traktor és a legfontosabb munkagépek. Minden erögépet meghatározták a feladattal, 155 traktor végzi a szántást. Ezzel a géppállomással a traktorok napi teljesítménye 775 holdra tehető.

A járási tanács utasította a járás termelőszövetkezeinek vezetőit, hogy a gépek kettős műszakban történő üzemeltetése. Ennek sikere érdekében az idén — a korábbi évekhez képest — a gépeket 60 százalékkal kell bevonnunk kettős műszakba. Ez minden szövetkezetnek kötelessége és érdeke.

Egyetlen gép sem állhat kihasználatlanul a kettős gazdaságokban.

A kettős műszak jó megszerzésével pótolható a kész kivitavasodás okozta kiesés.

A szövetkezeti erögépek naponta 1955 holdon tudják elvégezni a vetést.

E héten már megkezdődött a szántás és vetés a polgári járás közös gazdaságaiban.

Az idén nagy gondot fordítanak a vegyszeres gyomirtásra, 40 százalékkal nagyobb területen végzik el a vegyszerrel, mint 1964-ben. Ez azt jelenti, hogy 8000 holdon vegyszerrel a növényeket a termelőszövetkezeti földeken. A közös gazdaságok tulajdonában levő növényvédő gépekkel a munka elvégezhető 7246

amely körülbelül Baross utcával osan futott. A Ceg- „kisajón” lehetett az arkon, sóvényen, az ember a teme- lyet kettészelt a es felé vezető or- nek a hajdani, már zabadban is létezett első szakasza a mai útja. Fontos nem- reskedelmi és hadi volt, meglehetősen galomnál. Kassáról, vők haladtak to- Erdély felé. Erdei neveztek, mert a ti városi erdőkön

KEZDŐDÖTT ÉPÍTÉS

an lett lakóházas tszáz éves útvonal ti szakasza? hány évszázadot át unk, hogy elérkez- építést kezdeménye- zázadhoz. A kezde- a vasúthoz fű- utat átsztele az negépített, Nyiregy- tartó vasútvonal, hány ház volt itt kabb az 1810 körül rajtú környéken, kijelölték a vagon- t, 98-ban már dol- a századforduló ben kezdtek vasúti ásokat építeni, ár a műhelytelepi elépült, és megszű- t. Április 4 útjának szóra, a sineken asnegyed. A város- elten! Az elszege- városról való el- nemcsak az utcát ásúti sinek, a ka- bő temetőrésze er- nem az akkori ve- os törgvése. Arra hogy az izolált ankásságot köny- lában tartani. A megtorpant, nem kezét a vagon- lé. Egyetlen kom- zdeményezés az út negkedett kövezé- évig tartott. vasúti eseményről mekizni. 1881—82- ttek meg az erdei amelyet előzőr szállításra hasz- több kapcsolatai elyforgalomba. a város széle és ri kolónia közötti tét oldala hosszú tetlen volt?

tt is házak van- ladva, jobboldalt K. Közülük néhány hiel az utcáig. Az ek egyszerű lakó- Kétemeltesek, de inkább felfelé usi házakra em- csúcsos, régi- el. Aligha mond- nek — erőszá- jelen egyszerűség- Persze azért akások. A később ak már moder- és színesek. A dern utca képét ténk.

DALT VILLASOR

van a villasor. A zokban parcelláz- villak építésére a tehetőseket. A években alapo- pitők tarka sze- t a moderneske- várkastélyt után- földesúri kuriát arokkos villa- ny, annyiféle- ért kellett villa- ni a munkásne- áros közé? Mifé- lkai elgondolás az utcakepi ab- aratlan jelkép t sztele utánk a szakaszán a te- sorsora, sokszobás, thona, külföldi onból közműve- e nagy kertek- fákkal. És a oldán fűstben fogant, zsúfolt sora szegény- ó panaszokkal, a régi világ tületét egy ut-

Soltész István atjuk)

195 911

Brezsnyev beszámolója az SZKP plénumán

(Folytatás az 1. oldalról)

hoz akár magra természetlik, akár silónak. Helytelen lenne, ha nem használnánk fel a benne rejlő nagy lehetőségeket a lakarmánybázis megerősítésére.

Ott, ahol a kukorica jó termést hoz, biztosítani kell számára a megfelelő helyet a szántóföldeken.

Az SZKP Központi Bizottságának első titkára beszámolójában hangsúlyozta, hogy a párt bonyolult és felelősségteljes feladatot tűz ki: minden kolhozok és szovhozok, a talaj- és éghajlati viszonyok, valamint a gazdasági sajátosságok figyelembe vételével szilárd mezőgazdasági felváltási terveket kell adni a következő hat évre. Ezeket a terveket senkinek sem lesz joga megváltoztatni és feltétlenül teljesíteni kell.

71 milliárd rubel beruházásra

Az SZKP Központi Bizottságának Elnöksége elengedhetetlenül szükségesnek tartja, hogy jelentősen emelje a mezőgazdasági beruházásokat.

„Az új ötéves terv során az állam és a kolhozok 71 milliárd rubelt szándékoznak beruházni.”

Az állam termelő létesítmények építésére és technika beszerzésére 41 milliárd rubelt fordít, ezen belül 21 milliárd rubelt építési-szerelési munkákra. Ez ötféle összeg. Megközelítőleg ennyit ruháztak be a mezőgazdaságban a háborút követő 19 esztendő alatt.

Ott év alatt meg akarjuk kétszerezni a traktorgyártást és el akarjuk érni az évi 625 ezres termelési szintet. Ott év alatt 1790 000 traktort, 10,7 milliárd rubelt értékű mezőgazdasági gépet, 1100 000 teherautót akarunk adni a mezőgazdaságnak. (Az utolsó öt évben a mezőgazdaság 394 000 tehergépkocsi kapott.)

Körülbelül 80 új üzem és műhelyt kell létesíteni, hogy teljesíteni tudjuk ezt az átfogó programot. Ott év alatt több mint negyvenmilliárd rubelt szándékoznak fordítani erre a célra.

Felül ezenkívül körülbelül kétszáz új karbantartó üzem és több mint ezer szakosított műhely.

Brezsnyev megjegyzi, hogy a kolhozok 12 százalékának ezideig még világitásra sincs villamosenergiaja. A mezőgazdaság az országban termelt villamosenergiajának mindössze négy százalékát fogyasztja el és mindössze két százalékot használ fel termelési célokra.

A mezőgazdasági villamosításának kérdése kardinalis kérdés. Ki kell dolgozni „a mezőgazdaság átfogó villamosításának tervét és megkezdni a legközelebbi években kell megoldani ezt az igen fontos feladatot.”

Az állam magára vállalja ettől az évtől kezdődően a savanyú talajok meszesítésével és a talajjavítással kapcsolatos kiadásokat.

Az SZKP Központi Bizottsága azon intézkedései között, amelyek az eddigi hibák kijavítását és a mezőgazdaság további fellendítését célozzák, nagy szerep jut a mezőgazdasági tudomány-nak.

Mezőgazdasági, biológiai tudományunk eredményei, a termelésnek nyújtott gyakorlati segítségük sikeresebb lehetett volna, ha idejében kiküszöböltük volna azokat a hibás elméleteket és dogmákat, amelyekkel tudományos alapok nélkül keletkeztek és amelyeket adminisztratív eszközökkel támasztottak alá — hangsúlyozta a beszámoló.

Sajnos az utóbbi időben előfordult, hogy a tudományban nem illetékes személyek gyakran döntőbírói szerepre vállalkoztak az egyes tudósok vitáiban, ezzel bilincsbe verték kezdeményező készségüket, akadályozták a tudományos problémák szabad alkotó vitáját.

A Szovjet Tudományos Akadémia és az országos Lenin Mezőgazdasági Akadémia most teszi meg a szükséges intézkedéseket a tudomány

Leonyid Brezsnyev ezután a következőket mondta: „A kolhozok és a szovhozok műszaki ellátottsága még mindig nem elegendő. Ezáltal elhúzódik a mezei munkák időtartama és csökken a terméshozam.”

A mezőgazdaság fellendítésének érdekében megkövetelik, hogy határozottan megjavítsuk a kolhozok és a szovhozok anyagi és műszaki ellátottságát, nagymértékben növeljük a mezőgazdasági gépgyártást, emeljük a mezőgazdasági gépek minőségét, megbízhatóságát és tartósságát.

A beszámoló megállapítja, hogy a mezőgazdasági termelés növelésének egyik döntő feltétele a mezőgazdaság magasfokú képzettségű rendelkező szakembereivel — gépészekkel, mérnökökkel, technikusokkal — való ellátása.

mányos erők összefogására, a tudomány gyorsabb fejlesztése és a mezőgazdasági termelés segítése érdekében.”

Leonyid Brezsnyev hangsúlyozta, hogy a „tudomány sokrétű támogatást és segítséget kap a pártól és az államtól.”

Az utóbbi években előfordult, hogy helytelenül bántak a szakemberekkel, gyakran figyelmen kívül hagyták tudásukat és tapasztalatukat — állapítja meg a beszámoló.

Gyökeresen meg kell változtatnunk a mezőgazdasági szakemberekhez és tudósokhoz való viszonyunkat, állandó segítséget és támogatást kell nyújtanunk nekik bátorításunk kell kezdeményező-készségüket, gondoskodásukat és figyelmességüket kell feléjük fordulnunk.”

Meg kell szüntetnünk egy sor komoly hiányosságot a szovhozok és különösen a kolhozok irányításában.

Leonyid Brezsnyev beszámolójában megállapította, hogy korábban sok hajánál fogva előirányozott döntést született, amelyek gyakran ellentétben álltak a kolhozrendszer lényegével, a reális viszonyokkal. Így például a gazdaságok összevonásánál néha olyan hatalmas kolhozokat hoztak létre, hogy azokat egyszerűen nem lehetett irányítani.

Leonyid Brezsnyev hangsúlyozta: szem előtt kell tartanunk, hogy e kérdések a szovjet emberek millióinak léteérdekeit érintik, tehát politikai kérdések ezek, megfontoltan, elhamarkodottan nélkül, úgy kell megoldani őket, ahogy a gazdasági feltételek megengedik.”

Hangoztatta, hogy „sok esetben durván megsértük a kolhozrendszer demokratikus alapjait. Ezért valamennyi kolhozban biztosítani kell, hogy szigorúan betartsák az irányítás demokratikus elveit”.

Leonyid Brezsnyev beszámolójában megállapította, hogy korábban sok hajánál fogva előirányozott döntést született, amelyek gyakran ellentétben álltak a kolhozrendszer lényegével, a reális viszonyokkal. Így például a gazdaságok összevonásánál néha olyan hatalmas kolhozokat hoztak létre, hogy azokat egyszerűen nem lehetett irányítani.

Leonyid Brezsnyev beszámolójában megállapította, hogy korábban sok hajánál fogva előirányozott döntést született, amelyek gyakran ellentétben álltak a kolhozrendszer lényegével, a reális viszonyokkal. Így például a gazdaságok összevonásánál néha olyan hatalmas kolhozokat hoztak létre, hogy azokat egyszerűen nem lehetett irányítani.

A határozat bevezetésében — Brezsnyev beszámolójával összhangban — részletesen ismerteteti a mezőgazdaság helyzetét, a fellárt súlyos fogyatékokat.

A rendelkezés részben a központi bizottság elhatározta:

1. Jövőhagyja az elnökség által kidolgozott intézkedéseket, amelyekről Brezsnyev beszámolójában esett szó és megbizsa a központi bizottság elnökségét, valamint a Szovjetunió Minisztertanácsát, hogy fogadják el a megfelelő határozatokat. Az összes központi és helyi szerveket arra kötelezi a határozat, hogy ezeknek végrehajtását a szükséges szervezési és politikai munkával biztosítsák.

2. A plénum úgy véli, hogy szükség van az összes párt-, tanács, gazdasági, komszomol- és szakszervezeti testületek munkájának gyökeres megjavítására. Szüntelenül gondoskodni kell az emberekről,

3. A plénum különös jelentőséget tulajdonít a mezőgazdasági tudomány fejlesztésének.

4. El kell érni a kolhozrendszer demokratikus alapjainak határozott megszilárdítását,

Sok kolhoz nagy összegeket tart az államnak, ami megnehezíti gazdasági tevékenységüket. Az SZKP Központi Bizottsága annak érdekében, hogy meg lehessen könnyíteni a kolhozok és elsősorban a gazdaságilag gyenge kolhozok helyzetét, és hogy lehetővé váljék számukra a normális munka, úgy gondolja, adósságaikat jóvá lehet írni.

Leonyid Brezsnyev beszámolójában hangsúlyozta a takarékoskosságszükségességét.

Brezsnyev megállapította, hogy a mezőgazdasági dolgozók anyagi és erkölcsi ösztönzésében sok a megoldatlan kérdés. Azt javasolta, hogy összegezzék a felhalmozott tapasztalatokat és készítssék javaslatokat a kolhozisták javadalmazásának megjavítására, fontolják meg, nem kellene-e pénzbeli és természetbeni alakot létesíteni a kolhoztagok garantált bérezésére.

Brezsnyev ezután kijelentette, hogy a gazdasági és kulturális építómunka nagy feladatai párhuzamosan megkövetelik a párt és a pártkáderek vezető szerepét a társadalom életében. A pártra különleges kötelezettség is hárul: szüntelenül javítani kell a szervezési, politikai, gazdasági és ideológiai munkát.

A helyi pártbizottságoknak, s mindannyiunknak bizonyos mértékben át kell szerveznünk munkánkat, határozottan meg kell szabadulnunk mindentől, ami káros, ami rátepedett a pártmunkára — folytatta. — Végeznünk kell a parancsolgatás és az adminisztrálás, a kicsinyes gyámoltóság gyakorlatával, a vezető, a kolhoz- és szovhozszakemberek feje fölötti dirigálásal, ki kell küszöbölünk a parádéz és a handabandázás minden megnyilvánulását.

Kijelentette, hogy az elnökség által kidolgozott intézkedések kedvező körülményeket teremtenek a falusi pártbizottságok munkájához. A nagy állami beruházások hozzásegítik a kolhozokat és a szovhozokat, hogy szilárd anyagi alapot helyezkedhessenek.

Most az a lényeg, hogy határozottan küszöböljük ki a szocialista mezőgazdaság iránításából a szubjektívizmust, széles körben alkalmazzuk a gazdasági és erkölcsi ösztönző eszközöket. A kolhozoknak és a szovhozoknak nagyobb gazdasági önállóságot kell juttatni, fokozni kell a párt, a tanácsai és a mezőgazdasági szervek, a vezetők és a szakemberek szerepét, felelősségüket a mezőgazdaság állapotaért.

Brezsnyev végül kifejezte azt a meggyőződését, hogy az SZKP — szoros egységben az egész szovjet néppel — mindent megtesz a mezőgazdaság szakadatián fejlesztéséért.

Határozat

Moszkva (TASZSZ) Az SZKP Központi Bizottsága pénteken határozatot hozott a mezőgazdaság további fellendítését szolgáló halaszthatatlan intézkedésekről.

A határozat bevezetésében — Brezsnyev beszámolójával összhangban — részletesen ismerteteti a mezőgazdaság helyzetét, a fellárt súlyos fogyatékokat.

A rendelkezés részben a központi bizottság elhatározta:

1. Jövőhagyja az elnökség által kidolgozott intézkedéseket, amelyekről Brezsnyev beszámolójában esett szó és megbizsa a központi bizottság elnökségét, valamint a Szovjetunió Minisztertanácsát, hogy fogadják el a megfelelő határozatokat. Az összes központi és helyi szerveket arra kötelezi a határozat, hogy ezeknek végrehajtását a szükséges szervezési és politikai munkával biztosítsák.

2. A plénum úgy véli, hogy szükség van az összes párt-, tanács, gazdasági, komszomol- és szakszervezeti testületek munkájának gyökeres megjavítására. Szüntelenül gondoskodni kell az emberekről,

3. A plénum különös jelentőséget tulajdonít a mezőgazdasági tudomány fejlesztésének.

4. El kell érni a kolhozrendszer demokratikus alapjainak határozott megszilárdítását,

szigorúan tiszteltben kell tartani a kolhozok igazgatásának elveit, a tagok széleskörű részvételét a kolhozok fontos termelési kérdéseinek megoldásában. Hozzá kell fogni a mezőgazdasági szövetkezetek új minta-alapszabályzatának kidolgozásához, a kolhoztagok harmadik országos kongresszusának előkészítéséhez.

5. A pártbizottságok mindenütt magyarázzák meg a kolhozistáknak, a szovhoz munkásoknak és a szakembereknek a plénum határozatait, szervezzék meg a falusi dolgozók tevékenységét és irányítsák erőfeszítéseiket a terméshozamok növelésére, az állattenyésztés produktivitásának fokozására. (MTI)

Végetért a moszkvai plénum

Moszkva (TASZSZ) Pénteken befejeződött a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának ülése, amely három napon át tartott a Kremlben.

Mihail Szuszlov, az SZKP Központi Bizottságának titkára beszámolt a március 1. és 5. között Moszkvában megtartott konzultatív találkozó eredményeiről, majd az ülés határozatát hozta a kérdésről.

A központi bizottság néhány szervezeti kérdésben is határozott. Kirill Mazurov, a Belorusz Kommunista Párt Központi Bizottságának első titkárát, aki eddig a központi bizottság elnökségének pótlója volt, az elnökség tagjává választották. Dmitrij Usztynovot, a minisztertanács első elnökhelyettesét az elnökség póttagjává és a központi bizottság titkárává választották. Leonyid Iljicsovot, a külügyminiszter-helyettesét neveztek ki, felmentették a központi bizottság titkáráról tisztviseléséről. (MTI)

Űrhajós sajtóértekezlet Moszkvában

Moszkva. Piritij Sándor, az MTI tudósítója jelenti: Pénteken délután szovjet és külföldi autók százai özönlöttek a moszkvai Lenin-hegyre, ahol a Lomonoszov egyetem kétezer személyes aulájában űrhajós sajtóértekezletet rendezett a Szovjet Tudományos Akadémia és a szovjet külügyminisztérium.

Az újságírókkal, fotóriporterekkel, tudósokkal zúfolásig megtöltött teremről közvetített Pavel Belajev és Alekszej Leonov háromórás sajtóértekezletét, amelyet hagyományos módon Keldis akadémikus, a Szovjet Tudományos Akadémia elnöke nyitott meg és a Voszhod-2 teljesítményének megleghangú méltatása után az akadémia elnöksége nevében átnyújtotta a Csoikovszkij aranyéremet Pavel Belajevnek és Alekszej Leonovnak.

Mielőtt az újságírók kérdéseikkel megrohamozták volna az űrhajósokat, a Voszhod-2 parancsnoka és beosztottja áttekintést adott a 26 óras útról, a páratlan „űrsétéről” és a visszatérés körülményeiről. Belajev ezredes az út előkészítéséről szólván kijelentette, hogy „melyeségen téved az, aki azt hiszi, hogy ez könnyű munka”.

A világűrbe való kilépés természetesen a felkészülést is bonyolultabbá tette.

Elismeréssel szólt Leonov kitűnő fizikai felkészültségéről, amely biztosította a különleges feladatának tökéletes ellátását.

Némileg meglepte a hallgatóságot Belajev ezredes, amikor közölte, hogy a napra orientálódó űrhajós tájolás rendszerében bizonyos rendellenességet tapasztaltak és ezért ke-

Eddig 77 amerikai repülőgépet lőttek le

Folytatódnak a légitámadások a VDK ellen

Hanoi (MTI) A vietnami néphadsereg légharító egységei eddigi legnagyobb győzelmüket aratták. A beérkezett adatok szerint 12 amerikai repülőgépet lőttek le pénteken, amikor helyi idő szerint 13 óra tájban az Egyesült Államok repülőgépei több hullámban támadást intéztek a VDK területén levő lakott területek ellen.

A pénteken lelőtt gépekkel az 1964 augusztus 5 óta lelőtt amerikai repülőgépek száma elérte a 77-et.

A vietnami néphadsereg pénteki győzelme hanoi vélemények szerint egyrészt arról tanúskodik, hogy tovább erősödött a VDK légvédelme, másrészt pedig ékesen cáfolja azokat az amerikai jelentéseket, amelyek szerint a VDK területe ellen intézett légi támadások során radar- és más védelmi berendezéseket ronbolnak volna le. A VDK légharító egységeinek nagyszerű haditerőlről szóló hírt a Hanoiban tartózkodó külföldi és vietnami tudósítók előtt Le Trang,

a VDK külügyminisztériumának képviselője, az újságírók nagy tapsától kísérve jelentette be azon a sajtóértekezleten, amelyen ismertették a VDK kormányának nyilatkozatát arról, hogy az utóbbi napokban érkezett jelentések szerint az Egyesült Államok haderői mérges gázokat és más pusztító vegyianyagokat használnak fel a délvietnami lakosság ellen.

A Vietnami Demokratikus Köztársaság kormánya élesen elítéli ezeket az embertelen akciókat.

A VDK kormánya nyilatkozatában a világ közvéleménye elé tárja az amerikai imperialisták embertelen cselekedeteit és felszólítja valamennyi ország kormányát és népét, akadályozzák meg ezeket a bűnös cselekedeteket.

A nyilatkozat kiadása a vietnami közvéleményben teljes meglepetést keltett, hiszen a sajtójelentések alapján Hanoiban napok óta feltételezték a tárgyaljak a mérges gázok alkalmazásáról érkezett híreket. (MTI)

A szovjet kormány jegyzéke az Egyesült Államokhoz

A Szovjetunió külügyminisztériuma pénteken jegyzéket juttatott el az Egyesült Államok moszkvai nagykövetségéhez.

A jegyzék kijelenti: „a szovjet kormány erősen elítéli, hogy az Egyesült Államok mérges gázokat alkalmaz a délvietnami lakossága ellen.”

A Szovjetunió kormánya elvárja, hogy az Egyesült Államok kormánya komolyan mérlegelje azt a felelősséget, amelyet akkor vállal magára, amikor olyan embertelen tetteket követ el, mint a vegyi fegyverek alkalmazása. Elvárja továbbá a szovjet kormány, hogy az Egyesült Államok kormánya megteszi a szükséges intézkedéseket an-

nak érdekében, hogy azonnal megszüntesse a mérgező anyagok felhasználása délvietnamban.

Az Egyesült Államok kormánya előtt természetesen ismeretes, hogy már régen beállították, s a népek határozottan elítélték a fajtájként okozó, valamint ehhez hasonló gázok felhasználását. Ez a tilalom a nemzetközi jog általánosan elismert normája.

Az Egyesült Államok kormánya az a súlyos felelősséggel, amelyet a vietnami nép ellen elkövetett bűnökkel vesz magára, s azzal is, hogy milyen következményekkel járhatnak ezek — fejeződik be a jegyzék. (MTI)

Tel Hajdú-Bihar az április 4. díszszemléjén

A városligeti tó b keményen csatáltak. A fiatal zényszakak. A fiatal „verik a vigyázz”-t. N képzés folyik. Egy kicsi annál. Hiszen a gyakorlat ha nem egyszerre har a léptek, „házon belül” kell mindenre, a leg részletekre: a lábartó fövetésre, a karmozó Hiszen néhány nap m egész ország szeme előtt legnek. Április 4-én hazánk felszabadulása dülőjének ünnepén, a t

A debreceni néphadsereg alakulatainak hajdú-budapesti díszszemléjén

S most gyakorolnak. ott, a közelgő díszszemléjén. Naponta több Karhatalmisták, ha tüzeket, lövészek. Hogy ki eljusson a díszelőre, be az ki kellett ért. Kemény, térfias munkát csütetes szolgálattalje

KISZ-szervezetek, a ségek megbízottai ók, lességüknek tartják, h hozzanak szegyet me ra.

A földön minden eshető-segje felkészültek, semmi meglepetés nem érhette őket.

Végül néhány kérdésre Keldis akadémikus válaszolt. Az MTI tudósítójának kérdéseire elmondotta: nem érti, miért minősítette a New York Herald Tribune az amerikai légierő 1952-es majomkísérletét az űrkorszak megnyitójának. „Az amerikaiaknak számottevő eredmények vannak a világűrutasításban, nem lenne szűkegük arra, hogy ilyen érveket próbálják eredményeiket bizonygatni.”

Megkérdezték Keldis akadémikus: „remélhető-e az idén meg egy űrhajós értekezlet?” Az akadémia elnöke így válaszolt: „Ha kellemes egy a találkozók, akkor nem szabad feladni a reményt.”

A sajtóértekezlet részvevői meleg tapsal jutalmazták a Voszhod-2 útjáról és Leonov vállalkozásáról készült közel 20 perces „űrfilmet”, amely a televízióban már közvetített részleteken kívül, sok érdeklődést tartalmaz. (MTI)

**Amerikai
Stettek le**

K a VDK ellen

külgyminiszterü-
pviselője, az újság-
tapsától kísérvé
be azon a sajtóé-
amelyen ismertel-
VDK kormányának
tát arról, hogy az
napokban érkezett
szerint

sült Államok had-
érges gázokat és
zítő vegyianyag-
málnak fel a dél-
lakosság ellen.
nami Demokratikus
g kormányja élesen
ket az embertelen

kormányja nyilatko-
világ közvélemé-
árja az amerikai
tak embertelen
it és felszólítja
it országot, hogy
pépet, akadályozza
t a büntő cseleke-

**Legyzéke
okhoz**

ben, hogy azonnal
a mérgező anya-
szálása Dél-Viet-

sült Államok kor-
t természetesen is-
gy már régen be-
a népek határozói-
ék fojtogató és
közö, valamint eh-
gázok felhasznál-
talalom a nemzet-
talánosan elismert

sült Államok kor-
számot kell vetnie
lyos felelősséggel,
vietnami nép ellen
bünyökkel vesz ma-
is, hogy milyen
nyekkel járhatnak
zódik be a jegyzék.
(MTI)

több szputnyik
gürben, bármikor
yelleme'enség' —
eg az űrhajós-ez-

megkérdezték,
hangokat hallott
gürben? „Szovjet
ára a legkelleme-
a moszkvai rá-
lojának Jurij Le-
hangját” — felel-

nyugati hírüg-
írta, hogy Leonov
„játék a halál-
űrhajós-alezredes
solatban megje-
valaki erre gon-
nem megy oda”,
hogy

minden eshető-
észültek, semmi
a nem érhető
üket.

éhány kérdésre
émikus válaszolt.
sósítójának kérdé-
otta: nem érti,
sította a New
Tribune az ame-
1952-es majom-
űrkorszak meg-
„Az amerikaiak
évő eredményeik
világúrkutatásban,
szükégük arra,
érveikkel próbál-
nyeiket bizony-

ték Keldis aka-
„remélhető-e az
gy űrhajós érte-
akadémia elnöke
„Ha kellemesek
szólok, akkor nem
ni a remény!”
ékezetet részvevői
al jutalmazták a
sítjáról és Leonov
ol készült közel
úrflímet”, amely
n már közvetlen
en kívüli, sok ér-
tartalmaz. (MTI)

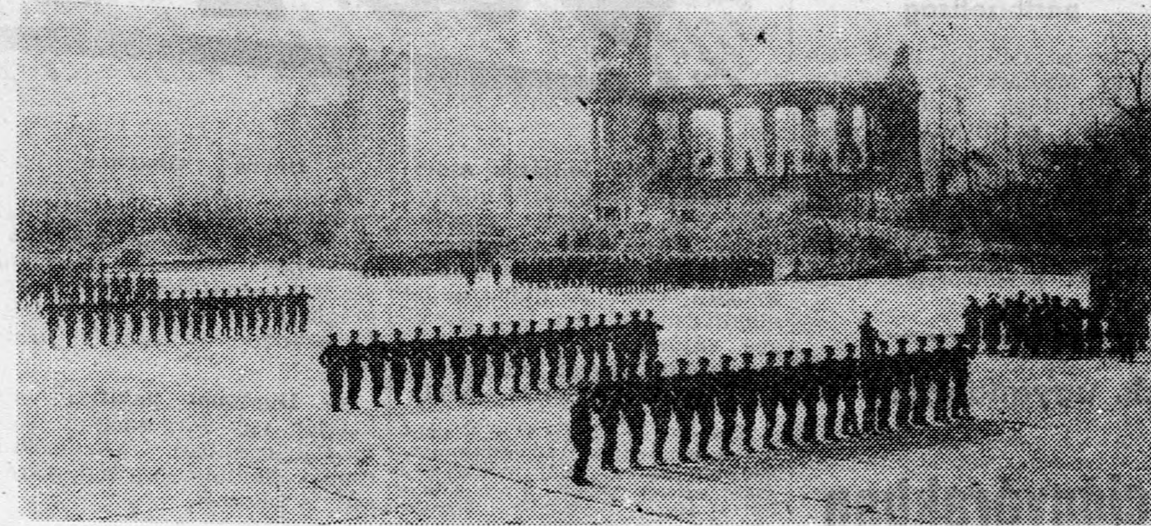
Televízió láthatjuk őket

Hajdú-Bihariak

az április 4-i

diszszemlén

A városligeti tó betonján keményen csattannak a katonas léptek. Pattognak a vezényszavak. A fiatal katonák „verik a vígyázz”-t. Nem ki-képzés folyik. Egy kicsit több annál. Hiszen a gyakorlóterén ha nem egyszerre hangzanak a léptek, „házon belül” marad. De itt pontosan ügyelni kell mindenre, a legapróbb részletekre: a lábtartásra, a főtetésre, a karmozdulatra. Hiszen néhány nap múlva az egész ország szeme előtt diszelegnek. Április negyedikén, hazánk felszabadulása évfordulójának ünnepén, a televízió

Gyakorlat a Hősök terén

szemlére készülők között. S ez azt is bizonyítja, hogy a katonaságnál is helytállnak. Itt van például Antal Károly De-recskéről. A határőrségnél tel-

port vesz körül. Kovács András Hajdúböszörményből, Okos István Biharkeresztesről. Mindannyiuk egybehangzó véleménye: jól érzik itt magukat.

Délelőtt gyakorlás, délután pi-henés, este színház, mozi, cir-kusz. Búcsúzóul azt kérte Szántó János, írjuk meg, hádd olvassa övgye édesanyja: kellemesen telnek a napok, né-hány kilót magára is szedett.

Szívesen teszünk eleget a kérésnek.

A tó betonteknőjének másik végén a karhatalmisták gyakorolnak. S köztük találjuk a debreceni egység küldöttét is. Vannak köztük olyanok is, mint Német Károly, Deák Sándor honvédek, akik már másodsor vesznek részt ünne-pi diszszemlén!

Az ő mellükön ott ragyog a jelvény, amit a múlt évi szemlén kaptak. Tanácsokkal tud-ják ellátni az elsőéveseket, Májér Lászlót, Kovács Jánost és a többieket. S a segítségnek meg is lett az eredménye. A debreceniek sora elnyerte a legjobb sornak járó zászlót. S ez azt is jelenti, hogy míg a zászló náluk van, kimenőt kapnak estéknként.

Hangzik a vezényszó. Folytatják a gyakorlást. Itt-ott még igazítani kell a sorokon, a láb-tartáson. Itt-ott még nem egy-szerre fordulnak a fejek. De mire elérkezik a nagy nap, a kemény gyakorlás feltétlenül meghozza az eredményt.

Király Ferenc

A debreceni karhatalmi alakulat küldöttel. Jordán Dezső tiszt (középen) meg-beszélést tart a gyakorlás szünetében

is. közvetítí néphadseregünk alakulatainak hagyományos budapesti diszszemlét.

S most gyakorolnak. Ugyan-ott, a közelgő diszszemle szin-helyén. Naponta több órát. Karhatalmisták, határőrök, tüzerek, lövészek. Hogy vala-ki eljusson a díszelő egység-be, azt ki kellett érdemelni. Kemény, férfias munkával, be-csületes szolgálatteljesítéssel.

KISZ-szervezetek, az alegg-ések megbízottai ők, s köte-letségüknek tartják, hogy ne hozzanak szégyent megbízói-ka.

jesít szolgálatot, olyan alaku-latnál, ahová nem kerülhet akarkí. Itt nincs ünnep, nincs vasárnap. Az államhatárt őriz-ni kell.

— Nehéz volt megszokni a határőr-életet? — kérdjük a gyakorlás szünetében.

— Nekem könnyebb volt, mint a többieknek — válaszolja. A bevonulás előtt a MÁV-nál dolgoztam. Ott is elsődle-ges követelmény volt a sza-bályzat pontos megtartása, a szigorú fegyelem. S a határőr-életnek is ez az ábcéje.

S még valami: leleményes-

A megyéből bevonult fiatalok közül négyen. Az ország különböző részein teljesítnek szolgálatot

(Takács István felvételei)

Ezzel az elhatározással és gondolattal végzik a nehéz gyakorlást azok a fiatalok is, akik Hajdú-Bihar megyéből vonultak be katonának. Szép számmal vannak itt a disz-

ség, kitartás, állhatatosság S ebből Antal Károly jelszre vizsgázott szolgálatteljesítés közben.

Szántó János karhatalmista Mezőpeterdtről vonult be. Ezen a délelőttön már több mint 10 kilométert „verték le.” A szünetben jól esik egy kis tár-“algás, érdeklődés a hazai ese-mények iránt. Néhány per-c múlva már egy egész kis

ÚJSÁGHÍRBÖL történelem

„Ennek mindnek ott van az arcán: akar tanulni, nagyon akar, egyet akar a tanárral. Ezek az elvtársak és elvtársnők a kommunista egyetemi hallgatók által rendezett munkásközépi iskolának a tanulói. Minden dé-lutánjuk, csepp szabadidejük három óráját szánják a tanulásra az otthoni képzésen kívül. Persze most még nagyon az elején vannak mindennek s életük egyik legnagyobb válságán esnek át, bele kell szok-niuk a rendszeres, fegyelmezett szellemi munkába. Nagyon nagyra vállalkoztak, megérdemlik, hogy rajt-uk legyen a szemükh és biztassuk őket: elvtársak el ne csüggedjétek, ha most az elején beledőltek a munka iramába, semmi sem lesz nektek nehéz.”

(Néplap, 1946. március 30.)

TANULÓ FELNÖTTEK

Tizenkilenc esztendeje, hogy megalakultak a munkás-középisiskolák, s megjelentek az újság lelkes, biztató sorai. Mivé lett azóta a húsz évvel ezelőtti kommunista egyetemi hallgatók kezdeményezése? Az áttekintéshez — azt hiszem — kevés ez a néhány sor. Ha azt mondjuk, hogy a tanu-lás, a művelődés immáron tömegmozgalom; semmit sem túloztunk el.

A kultúrforradalmunk — tanulás a majd két évtize-des újság — egyidős a felszabadult életünkkel. A kezdet hónapjaiban, éveiben már megvannak a csirái ennek a mai kiterjedt tanulási mozgalomnak. Hosszú, századokra viz-szanyuló elnyomatás terhét kellett levetni; akiknek nem lehetett része benne a múltban, beült az iskolapadba most, hogy vállalni tudja az új rend, az új haza építésének, megteremtésének gondját.

Az akkori húszesztendőskök most negyvenévesek. Ma is ülnek közülük az iskolapadokban. De hogy eljutottunk a szocialista építésnek a mai szakaszába, ez azoknak is köszönhető, akik már 1946-ban s azóta éveken át „minden délutánjuk, csepp szabadidejük” óráit szánták a tanulásra.

Kezdhethetnénk ott, hogy hová s mivé lettek az első munkásközépisiskolák hallgatói, hányan végeztek közülük egyetemet, főiskolát. Az elsők — nemcsak az iskolaterem-tők, hanem az első hallgatók, tanulók példájukkal, szorgalmukkal is hatottak. Segítettek, hogy növekedjék, tere-bélyesedjék ez a mozgalom. Hogy meddig?

Nem vállalkozom arra, hogy pontosan meghatározzam: hányan és mit tanulnak ma Hajdú-Biharban a felnőt, dolgozó emberek. Olyanok, akik a múltban nem tanul-hattak, s olyanok, akik már felnőtt korukban találták meg a tanulás, művelődés igazi értelmét, hasznát. Né-hány beszédes szám kívánczok ide: jelenleg mintegy hat-ezer felnőtt végzi Hajdú-Biharban a dolgozók általános iskoláját. A gimnáziumokban, szakközépisiskolákban, techni-kumokban több mint 7000 felnőtt folytat tanulmányokat.

Itt érdemes elidőzni egy kicsit. Nincs pontos adatunk, hogy mennyi lehetett az 1946-ban működő munkásközépis-kola tanulóinak létszáma. Egy későbbi adat szerint az 1956/57-es tanévben mindössze 1200 hallgatója volt a me-gyében az esti és levelező középisiskoláknak. Ma éppen a hatszorosára emelkedett a felnőtt középisiskolások száma,

**A népfrent munka tapasztalatai
kilenc községben**

A Hazafias Népfrent me-gyei elnöksége kilenc község népfrent-munkájának tapasztalatait összegezi. Berettyó-újfaluban, Balmazújvároson, Hajdúdorogon, Hajdúhadhá-zon, Püspökladányban, Egye-ken, Derecskén, Nagylétán és Komádiban megbeszéléseken tárgyalják meg a népfrent-kongresszus óta végzett moz-galmi munka tapasztalatait.

Elsősorban arra kívánnak feleletet kapni, hogy a java-részen tízezer lakoson felüli községekben a népfrent-bi-zottságok milyen tartalmi munkát végeznek.

Többek között Hajdúdorogon tapasztalatként össze-gézték, hogy a községi népfrent-bizottság az aktivisták segítségével szinte az egész

lakossággal tanácskozott. 250 lésgyűlésen elsősorban a munkafegyelem és a közös tulajdon védelme szerepelt napirenden. Nem eredmény-telenül. A községben működő termelőszövetkezetekben megszilárdult a munkafegyelem, a közös tulajdon védel-me.

Egyeken az idén is hasz-nosítani akarják a múlt év tavaszán bevált gyakorlatu-akat: a népfrentbizottságok tagjai tanácstagokkal együtt községi határszemléket tartá-nak.

A tapasztalatgyűjtés mun-káját még végzik a népfrent-bizottságoknál, és a későbbiek során a megyei elnök-ség tárgyalja a nagy községek népfrent-munkáját.

**Ipari víz
a Keleti-főcsatornából**

A Keleti-főcsatornában még „téli vízszint” van. Ez azt jelenti, hogy alig valami-több mint egy méter a víz magassága. Elsősorban azért nem töltik meg a főcsa-torna medrét, mert Nagyhe-gyes határában betonozást végeznek a főcsatorna part-

ján. A közelben épülő föld-gázbontó üzem részére víz-kivételi mű létesül. Percen-ként 400 liter vizet ad majd ez a szivattyútelep, amely vezetéken juttatja el az ipari célra felhasználandó víz-mennyiséget Nagyhegyesre.

Válasz a NAPLÓ cikkére

A Napló március 18-i szá-mában megjelent, *Kinek szá-lít és kinek nem?* című cikk-re — mely szövéttette, hogy a villamosvezetével beszélgetnek vezeték közben — a Debrece-ni Közlekedési Vállalat igaz-gatója a következőket vála-szolta:

„A cikkben foglaltakkal egyetértünk, és köszönjük a segítségét. A kivágot újság-cikket kifüggesztették a je-

lentkezési helyeken, s a havi oktatáson szóban is foglalko-zunk vele. Egyben közöljük, hogy a kocsivezetőnek vezetés közben csak akkor szabad a leszükségessébbeket beszélni, ha oktat, ha gyakorló kocsivezető van mellette, vagy ha a forgalmi intézkedő személy a forgalomra vonatkozó kérdést intéz hozzá. Más eset-ben — bejelentés esetén — a kocsivezető büntetésben részesül. Sajnos, a büntetések ellenére hetenként több be-jelentés is előfordul.”

a nyolc esztendővel ezelőtti adatokhoz viszonyítva.

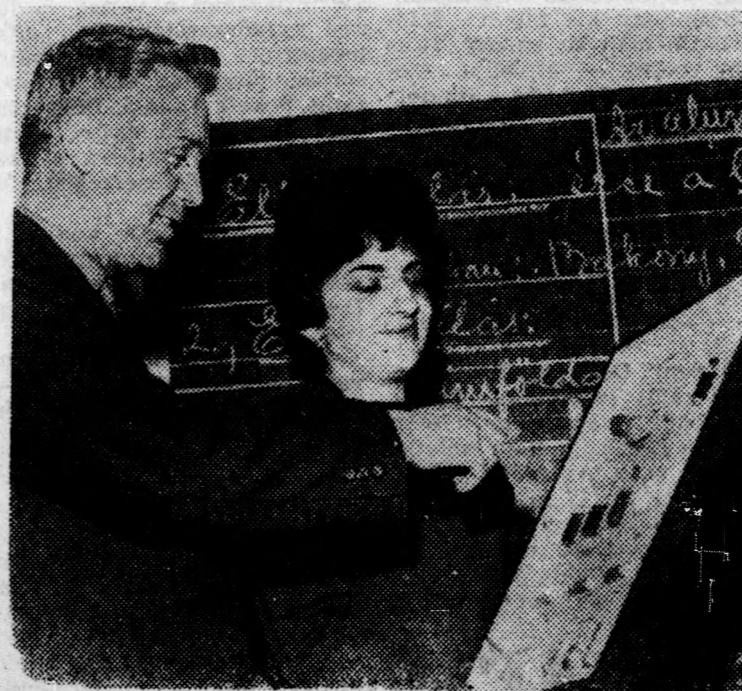
Legnehezebb mégis az egyetemek felnőtt, dolgozó hall-gatóinak számát meghatározni. Hány felnőtt levelező vagy esti egyetemi hallgató lehet Hajdú-Bihar megyében ma?

Sokan jogi egyetemre járnak, mások közgazdasági egyetemi végzettséget akarnak szerezni. Sokan a műszaki egyetemek, társadalomtudományi oktatási intézmények hallgatói. Hányan lehetnek?

Két debreceni egyetem: a Kossuth Lajos Tudomány-egyetem és az agrártudományi főiskola adatai adnak tá-jékoztatást vagy inkább lehetőséget, hogy következtetni tudjunk az arányokra. A tudományegyetem jelenleg mint-egy 1100 levelező illetve esti tagozatos hallgatót számlál, a főiskolán pedig 470 felnőtt dolgozó tanul. Az ország minden egyetemén, főiskoláján hasonlóan nagy számban vizsgáznak felnőtt hallgatók. Jóllehet a debreceni egyete-meken vannak olyanok, akik az ország más részeiből érkeznek ide a vizsgákra, konzultációkra. De — mint mondtam — Debrecenből is sokan járnak a megyén túlra. — egyetemekre. Elég hát ennyi! — s ez bizonyítva látszik — a megye felnőtt egyetemistáinak száma is ezekben mérhető ma már.

Végezetül: ma sokkal több felnőtt tanul, mint az 1940-es években. A tanulási mozgalom a kor, a szocialista építés követelménye teremtette. Akik ma kezdők a tanulásban; a köz-zépisiskolában vagy az egyetemen, már nem az életük nagy válságát élik, ahogy az egykori cikk, az egykori felnőtt tanu-lókról írta. Ez azonban most is igaz: „Nagyon nagyra vállal-koztak, megérdemlik, hogy rajtuk legyen a szemükh és biz-tassuk őket: elvtársak ne csüggedjétek...”

K. J.

Bartos Sándor tanár a bauxitról magyarul

Hogyan látja Ön?

Fotópályázat NDK-ban készített fényképekkel

Évről évre növekszik azoknak a száma, akik külföldre látogatnak. Sokan élményeket fényképekben is megörökítik, hiszen a képek alapján később is kellemes perceket szerezhetnek maguknak, ismerősöknek az élmények, a megörökített élmények feidézésével. S ahány ember, annyiféle érdeklődési kör. Van, akit a tájak érdekelenek, másokat az illett ország nepeinek munkája, élete, tudományos és kulturális vívmányai. Ahány fényképező ember — annyiféle látásmód.

„Hogyan látja ön?” — címmel a Német Demokratikus Köztársaság budapesti kulturális és tájékoztató irodája fotópályázatot hirdet, hogy csokorba gyűjtse az 1965. évben az NDK-ba látogató és ott fényképező magyar állampolgárok legjobb felvételeit. A pályázaton bárki részt vehet, bármilyen témájú, 1965-ben az NDK-ban készített 18x24 centiméteres fényképekkel, negatívokkal, diapozitívokkal, amelyeket 1965. október 10-ig lehet beküldeni a kulturális tájékoztató iroda, Budapest, Népköztársaság útja 21. szám alatti címre. A pályázathoz mellékelni kell a pályázat nevet, címet, életkorát, valamint azt, hogy mikor és hol készült a felvétel.

A pályázat nyertesét négy első díjjal és számos egyéb díjjal jutalmazzák. Első díjak: 2 darab kéthetes és 2

darab egyhetes üdülés az NDK-ban, berlini látogatással egybekötve, 2 darab nyolcnapos körutazás — Berlin érintésével — az NDK-ban, és 2 darab ötnapos utazás Lipszécbe az 1966. évi tavaszi vásárra. A legszebb képeket a fotópályázat rendezői Magyarországon kiállítás keretében bemutatják, illetve füzetben kiadják, és diafilmsorozatokat készítenek róluk.

Tízmillió felsőruházati cikk, ugyanannyi férfi- és fiúing készül

az idén a konfekciógyárakban

A felszabadulás után gyár- iparrá vált ruházati ipart érdekes adatok jellemzik. Ez évben a Könnyűipari Minisztériumhoz tartozó gyárak tízmillió felsőruházati cikket, többek között másfél millió kabátot, egymillió férfiöltönyt készítenek. A fehérneműk száma meghaladja a 15 milliót, s ebből tíz millió a férfi- és fiúing.

Jelenleg Magyarországon több mint kétszerannyian foglalkoznak ruházati cikkek előállításával, mint a háború előtt, pedig a munka most általában sokkal termelékenyebb, mint akkor volt. 1938-ban az országban 23 000 szabó-kisiparos működött; döntően a kisipar elégítette ki a lakosság

Párthír

Ülés tartott a polgári járási pártbizottság

Pénteken délelőtt ülést tartott az MSZMP Polgári Járási Bizottsága. Kállai Imre, a járási pártbizottság első titkára tartott tájékoztatót a Központi Bizottság 1965. március 11—13-i ülésének határozatairól. Az ülésen részt vett és felszólalt Gál István, a megyei pártbizottság titkára is.

igényét, és konfekciózem csupán 66 volt, s ezekben is mindössze 2763-an dolgoztak. Most a szabó-kisiparosok száma az akkoriéknak éppen a fele, a nagyipar viszont rövid idő alatt tért hódított. 10 nagyvállalat 31 gyártelepén csaknem 20 000 konfekciós ipari dolgozó foglalkoztat. A helyiipari ruházati ágában 12 000-en dolgoznak, és megközelíti a 20 000-et a szövetkezetekben dolgozó szabók, illetve varrók száma is. A ruházati cikkeknek több mint a fele a miniszteriiumi iparban, 12—13 százaléka a tanácsi vállalatoknál és mintegy 30 százaléka a szövetkezetekben készül.

A konfekciógyárakban a termelés az utóbbi években nagymértékben emelkedett. A technológiák fejlődésére jellemző, hogy míg 1960-ban egy Neva-ing elkészítésé 38,7 perccel, egy márkás öltöny varrására 383 perccel, egy gyapjú felöltő gyártására 339 perccel vett igénybe, most ehhez mindössze 30, 280, illetve 293 perc szükséges. A magyar ruházati cikkek külföldön is piacra találhatók, és jó exportcikkeknek bizonyulnak. (MTI)

Várható időjárás szombat estig:

Felhőfelvonulások, több felé, főként északon újabb átfutó esők. Mérsékelt, átmenetileg élénk délnyugati, nyugati szél. A hőmérséklet alakulásában nem lesz lényeges változás. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 12—18 fok között. (MTI)

Heves viharban egy magasfeszültségű távvezeték oszlopba ütközött, kigyulladt és lezuhant egy C-130 típusú négymotoros amerikai szállító repülőgép Franciaországban.

A gép fedélzetén tartózkodó öt személy meghalt.

Huszonöt halottja volt kedden egy forgószélnek Kelt-Pakisztánban. Az elemi csapás komoly anyagi károkat is okozott.

9500 facsemetét ültettek az elmúlt évben Hajdú-Bihar megye községeiben. Tíz év alatt 205 ezerrel emelkedett az ültetett facsemeték száma.

32 kilométer hosszú új villanyhálózat épült 1964-ben a közegfejlesztési tervfeladatok végrehajtása során Hajdú-Bihar megyében. Az elmúlt tíz év alatt 408 kilométerrel növekedett az új villanyhálózat hossza.

Színhelyi modernizáció (infocikk) a Bartók-teremben (Aranybika). Beiratkozás tanfolyamkezdőkor. Április 4-én, du. 2 órakor.

A LOTTO NYERŐSZÁMAI

6, 30, 34, 36, 64.

Március 29-i nyilvános, rendezes havi tárgynyeremény-sorsolás a 11. játékhet szelvényei vesznek részt.

Táncanfolyam indul a tavaszi iskolai szünetben április 3-án, du. 3 órakor a postás kultúrotthonban, kezdők és haladók részére. Tanítás mindennapi. Tanfolyamvezető: Dr. Koncz Ernőné.

Barcelonában csütörtökön, 61 éves korában szívroham következtében meghalt Vajda László magyar származású filmrendező.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem klinikáin és a megyei tanácskórházban az influenza járvány miatti látogatási tilalom megszűnt. A meghatározott napokon ismét látogatni lehet a betegek.

Halált okozó gondatlan veszélyeztetésért

— 1 évi szabadságvesztés

Fehér István Tiszafüred, Kossuth u. 5. szám alatti lakos zotervezető a Hortobágyi Állami Gazdaság tulajdonát képező szuper-zetorral az ohati üzemességéből a gazdaság tehenszerűt beigyekezett. A gazdaság egyik dolgozója, Ujj János, aki maga is zotervezető volt, kérte Fehér Istvánt, hogy vigye őt és 10 éves kisfiát magával. Fehér többször megtagadta Ujj János kérését, de végül mégis vállalta a szabálytalan fuvart. Indulás előtt mindketten elfeledkeztek arról, hogy beakasszák a biztosító láncot, s így baleseti veszélyt idéztek elő. Ujj János 10 éves kislfia kiesett a zeter üléséről, és a pótkocsi kerekai alá kerülve meghalt.

A másodfokú megyei bíróság Fehér Istvánt halált okozó gondatlan veszélyeztetésben talált bűnösnek, s 1 évi szabadságvesztésre ítélte. Az enyhítő körülményeket mérlegelve azonban az ítélet végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

Március 30-án kezdődik a pocokirtás Debrecenben

A tömegesen elszaporodott és jelentős népgazdasági kárt okozó pocok elleni védekezés 1965. év március hó 30-án Debrecen város határáiban megkezdődik. A védekezés 5 napon keresztül, április 3-áig tart.

A védekezéssel kapcsolatban a városi tanács vb mezőgazdasági osztálya felhívja a lakosság figyelmét, hogy mindazok, akik a kerületi tanácsoktól a társadalmi védekezésben való részvételre felszólítást kaptak, a megjelölt helyen és időpontban kötelesek megjelenni, és a védekezés időtartama alatt részt venni a munkában.

A védekezés Arvalinnal történik, amely veszélyes mérreg. A balesetek elkerülése érdekében az ide vonatkozó

rendszabályok megtartása mindenre kötelezőek.

A védekezés befejezésétől számított 14 napig a mérgezett területre 16 éven aluli gyermek nem léphet, a védekezésben részesített területen lakók háziállataikat 14 napig kötelesek bezárva tartani. Nem szabad mérgezés következtében elhullott háziállatokat és mezei vadakat összegyűjteni és elfogyasztani. Az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek és mezőgazdasági területtel rendelkező vállalatok a tulajdonukban levő terület fokozott őrzéséről, figyelemztető táblák elhelyezéséről gondoskodjanak, s utasítsák a dolgozóikat a védekezésben való részvételre.

A Debrecen Városi Tanács V. B. mezőgazdasági osztálya

Színházi

M Ű S O R

Ma 7-kor Faust, béreltszűnet. Vasárnap 7-kor Éjféli találkozás, béreltszűnet. Kedden 7-kor Éjféli találkozás, béreltszűnet.

Előadások a Hungária kamaraszínházban:

Ma 7-kor Sosem lehet tudni. Vasárnap 3-kor Férjainak títus. 7-kor Sosem lehet tudni. Szelvénybérletek beváltatók!

A közvélemény is ítélkezik

Nyílt tárgyalás a Nagy Sándor telepen

Fekete László idegesen to-pog. Görcsösen mozgolgatja az ujjait. A fiatalabert lát-hatocan kínosan érinti, hogy nemcsak a szabálysértési tárgyalást vezető rendőrtiszt előtt, hanem szűfolt terem hallgatósága, rokonok, barátok, ismerősök és ismeretlenek előtt kell számot adnia garázda tetteiről. Arról, hogy ittas állapotban

Ök — a háziasszony, a kis-üttörő, az őshajú öreg — üt-tették társadalmi munkában azokat a fűcskákat, hogy szebb, otthonosabb, egészségesebb levegőjű legyen a lak-kötelepük. Tényeket sorolnak, bizonyítékokat mutatnak. De Fekete László konokul tagad. Nincs ereje vállalni tettéért a felelősséget.

A rendőrtiszt befejezi a tárgyalást. A két fa letérsé-bebizonyosodott. S néhány perc múlva elhangzik a deb-receni Nagy Sándor telep kultúrházában a városi és já-rási rendőrkapitányság által megtartott nyilvános szabálys-értési tárgyalás első határozata: Fekete László, Debrecen, Torockó utca 53. szám alatti lakos garázda tetteiért, a két facsemete letérséért 600 fo-rin bírságot fizet.

Borsos bírság. De kell ez a szigorúság. Több tízezer fo-rint kárt okoznak évente csak Debrecenben az ittas és nem ittas garázda fatördelők.

Elfogadja a határozatot, vagy fellebbezni kíván? — teszi fel kérdést a rendőrtiszt.

Fekete László percekig szótlanul áll.

Nem fellebbezek — mondja végül. S ez a két szó most sokat mond: beismerés-t, felelősségvállalást is. Csak a további lépések is ilyenek legyenek a javulás útján...

Ujabb ügy tárgyalása kezdődik. Szereplői — Oláh Gyula, Debrecen, Gyepű sor 58. és Gavallér Imre, Debrecen, Kön-

tősgát sor 7/B. szám alatti lakosok — ittas állapotban nyilvánosan összeverekedtek.

— Oláh Gyula, tehát ismét találkoztunk, pedig legutóbb valamit ígért — mondja a rendőrtiszt külön hangsúlyozva a „valamit” szót.

— Igen... kérem szépen... ígértém én, hogy többet ilyen ügyben nem találkoztunk. De tetszik tudni, megint beleke-verték... — mondja Oláh Gyula bocsánatkérő hangon. De amit aztán mond, minden, csak nem ösztinte beismerés. Azt igyekezik bizonygatni, hogy mindenért Gavallér a felelős. Odament az ő aszta-lához, megkínálta borral, s aztán már Gavallér követelte az italt, ebből lett a verekedés, amiben ő már csak véde-kezett. De azt már nem érzi, hogy felelős azért, mert az ittas Gavallér borral kínálta, tovább itatta. Nem érzi, hogy felelős azért, mert nem tért ki a verekedés előtt, nem hagyta faképnél a részeg kötele-dőt.

Nem az első esete ez már Oláh Gyulának. Legutóbb a Hortobágyon keveredett ha-sonló módon verekedésbe. Úgy tűnik, hogy most is hiá-ba figyelmeztetik a rendőrt-íztiket: ne igyon, kerülje a köteledeket. Ha iszik — ő is elveszti a józan ítélőképessé-gét, megfélelkezik családrol, törvényekről, erkölcsről.

Gavallér Imre is régi is-

merős már a szabálysértési hatóság előtt. Ő is úgy beszél az ügyről, mint egy érdekte-len. Makacsul vadol. Tagad. Eppen az ellenkezőjét mon-dja, mint Oláh Gyula. Közben nem veszi észre, hogy önma-gát árulja el.

A hallgatóság fel-felmoraj-lík ennyi felelőtlenség, ilyen viselkedés láttán. Meg nincs kész a szabálysértési határo-zat, de a jelenlévő közösség már csalszhatatlanul ítélkezik. Megvetik a részegkedőket, a botrányokozókat.

Gavallér Imre 700 forintot, Oláh Gyula 500 forintot fizet. Fellebbeznek. Nem értik, hogy jogos ez a büntetés.

S így folyának egymás után a tárgyalások. Kint már sötét van. Későre jár. De a hall-gatóság nemhogy fogyna, egy-re többen jönnek. Amikor pe-dig lezárul az utolsó ügy is,

moradniuk kell

a rendőrtiszteknek. A hall-gatóság marasztalja őket. Sokan elmondják, hogy hasznos volt ez a nyílt tárgyalás, sokat tanulhattak belőle azokat, akik hasonló ga-rázda magatartást tanúsítanak — ilyen ember pedig akad a Nagy Sándor telepen is, máshol is.

A közösség ítéletei hangza-nak el most a tárgyalások után. Az emberek arról is be-szélnek, hogy ime az alkohol-túltott fogyasztása nemcsak egészségét rongja, rombolja az emberek jellemét is. Itt voltak rá a példák.

Hasznos volt a nyílt tár-gyalás. Mások is érdemes-tartani. Jó eszköz a garázdia-gát, az alkoholizmus elleni küzdelemben.

Nyalka Tibor

Moziműsor

VIG: du.: ma, vasárnap és hétfőn: 3, 4, 6, 1/8; Kár a benzinért, magyar film. Ifjúsági bérletek érvényesek. VIG: de.: ma és hétfőn: 1/10, 1/12, 1/2; Tengervári vakáció, román film. Ifjúsági bérletek érvényesek. APOLLO: de.: ma: 1/10, 1/12, 1/2; A Saint-Tropez-i csendőr, francia film. 28-én, hétfőn: 1/10, 1/12, 1/2; Kár a benzinért. APOLLO: du.: 3, 4, 6, 1/8; A Saint-Tropez-i csendőr. 28-én, vasárnap: 1/2, 3/4, 6, 1/8; A Saint-Tropez-i csendőr. 28-én, hétfőn: 3/4, 6, 1/8; A Saint-Tropez-i csendőr. METEOR: ma és vasárnap: 3, 1/8, 1/2; A Saint-Tropez-i csendőr. 28-én, hétfőn: 3, 1/8, 1/2; Kár a benzinért. KLI-NIKA: 28-án vasárnap: 3, 5; Gábor diák, magyar film. Ifjúsági bérletek érvényesek. MÁV JÁRMŰJAVÍTO: 28-án, vasárnap: 5, 7; Kár a benzinért.

Matiné:

VIG: 28.: 11 órakor; Neves-szánk. APOLLO: 28.: 9, 11 órakor; Örökán. METEOR: 28.: 10 órakor; A hamis alibi.

KÉT U ÉS EG

Két különböző műt viselő magyar filmak rült bemutatásra ezen a debreceni mozokban egyik sem a legjobbó való, különösen a H ú árnyékban szembesz

DÉLT

Rényi Tamás, Fáb-tán és Herczenik Mik-je egy Szolnokhoz zel állomásozó verő-nai egység utolsá-ját villantja fel a kormánny szolgálatát konfliktus középpont-riatal parancsnok áll-háromezer ember ele-sorsáról kell döntenie rancsnok nehéz ne- van; utasítás, parancs legjobb belátása szer-intézkednie. Két tan- — Vajda százados és komisszár két szűsöl- láspontot képvisel. Vá-parancsnok amellet, hogy emberei életét minden eszközzel. A elől az egyes átkel- lón, a fiatal parancs- ban kénytelen katoná-mében utóvédként e-dozni.

Mi az, ami hiányzó-bennünk a film meg- után? Elsősorban az, téma sokkal inkább- táulis, telektani drá- vetelt volna; a fereh- zó Vajda százados, a lomért halni kész Lo-misszár és a parancs

KÁR

A filmvígjáték után- góitan távozik az e-mozból. Az előbbi f- alább megszerkeszté- ges cselekményű d- számít, itt viszont te- komponáltság, szerve- egymással dobált- töltik ki a filmet. A történet a „Jebesztő”- lags koncepciójában, valahogy összetartók- csak 6. legfeljebb né- nyan gondolják ki. A mindenáron való m- tipikus példája ez a f- hány jó ötlet, jó mes- az életből, s hozzá k- fogrott történetek. V- vigjátéktól nem szokt- talmas mondanivaló- kérni, de azt hisz-

A SAINT-T

Cruchot őrmesterne- del-franciaországi fal- fenntartó községnek- vágya van: az előle- hajlja újabb rendbor- fűléssére, ez életene- ezért buzog benne ar- hivatástudat, ez az, ar- követ mindent, meg a- mindenkit, meg a t- kórus zóliólenekesét

EGR

VILÁGOT RENDÍTŐ DÓ- EL POKOLTÚZ SIKERTI, EL MINDENT ÉS VÖRÖ- LANGTORONY LÖVŐM- FEL A TEMPLOMBÁ- TYÁBÓL.

MŰNÖTAKIG TARTO- KÖVEITTE A RUBB-

KÉT ÚJ MAGYAR ÉS EGY FRANCIA

film

Két különböző műfajt képviselő magyar filmalkotás került bemutatásra ezen a héten a debreceni mozikban. Sajnos, egyik sem a legjobbak közül való, különösen a Husz óra árnyékában szembeszökő a

fogyatékoságok. A két film közös hibája a mesterkétség, s ezt az alapvető vonást egy-egy viszonylag művészi értékű motívum vagy képsor sem tudja feledtetni.

DÉLTŐL HAJNALIG

Rényi Tamás, Fábrián Zoltán és Herczenik Miklós filmje egy Szolnokhoz közel állomásozó vörös katonai egység utolsó napját villantja fel a Tanács-kormány szolgálatában. A konfliktus középpontjában a fiatal parancsnok áll, akinek három ezer ember életéről — sorsáról kell döntenie. A parancsnok nehéz helyzetben van; utasítás, parancs nélkül, legjobb belátása szerint kell intézkednie. Két tanácsadója — Vajda százados és Lovász-kommisszár két szélsőséges álláspontot képvisel. Végül is a parancsnok amellett dönt, hogy emberei életét menti minden eszközzel. A támadók elől az egység átkel a gázlón, a fiatal parancsnok azonban kénytelen katonái védelmében utóvédként életét áldozni.

Mi az, ami hiányérzetet kelt bennünk a film megtekintése után? Először az, hogy a téma sokkal inkább intellektuális, lélektani drámát kívánelt volna; a fehérekhez hűző Vajda százados, a forradalomért halni kész Lovász-kommisszár és a parancsnok leg-

helyesebbnek látszó elképzelésének — tehát a három lehetséges út képviselőinek — gondolati síkon történő tragikus összecsapását.

Tulajdonképpen ez történik a filmben, de mintha csak félvállról, méginkább azt mondhatnánk: nem elég koncentráltan, nem elég drámai erővel. Szükségteletlenül hosszú lovaglások és lövöldözések tompítják a dráma gondolati problémáit. Lovász kommisszár és a százados üldözései versenye, majd végső összecsapása a vizuálisan kimondottan cowboyfilm-parádé. A józan és szertartásos ember nem bocsátkozhat harcba a túlerővel, ezt mondja a film. A rendező mégis gondoskodik egyének, személyek közötti ellentétéről, amelyek lövöldözésbe fulladnak. Ez a néző izgalomváró reflexeire ugyan kielégítő hatással van, de értelmére alig.

A színészi játék kibontakozására nemigen volt lehetőség. Bujtor István a parancsnok szerepében meglehetősen szűkírtán játszott. Koczka Gábor alakítása a legelfogadhatóbb a kommisszár szerepében.

KÁR A BENZINÉRT

A filmvígjáték után lehangoltan távozik az ember a moziból. Az előbbi film legalább megszerkesztett, egységes cselekményű darabnak számít, itt viszont teljes dekompozíció, szervezetenül egymasmellé dobált részletek töltik ki a filmet. A három történet a „lebeszélő” állítólagos koncepciójában ugyan valahogy összetartoznak, de ezt csak 6. legfeljebb még néhányan gondolják komolyan. A mindenáron való nevetetés tipikus példája ez a film, néhány jó ötlet, jó megfigyelés az életből, s hozzá kis ügyefogyott történetek. Könnyed vigjátéktól nem szoktunk tartalmas mondanivalót számonkérni, de azt hiszem, azt

joggal követelhetjük, hogy legalább valami célja legyen a rendezőnek filmjével.

A műfajilag nehezen meghatározható film igen sok elkapkodott fordulatot használ. A burleszknek az a fajtája, ami Garas Dező és Alfonz jelenetében lépten-nyomon felbukkan, a filmművészet ökorában volt divatos, ezen már nemcsak a filmművészet, de a néző is túl van. A harmadik történet, — Vass Éva és Kállai Ferenc kettőse — különösen bántó és együgyű. Viszonylag az igazgató és sofőrje — Major Tamás és Sinkovits Imre — adtak okot a nevetésre.

B. E.

A SAINT-TROPEZI CSENDŐR

Cruchot őrmesternek, a kis dél-franciaországi falu rendfenntartó közegének egyetlen vágya van: az előlépés. Ez hajtja újabb rendpontok lefűlése, az életének célja, ezért buzog benne annyira a hivatástudat, ez az, amiért elkövet mindent, megbünteti mindenkit, még a templomi kórus szólistáit is, aki

a megengedettnél kisebb halat pecázt. Fáradságtalan buzgalma sikerrel jár, főzörzs-őrmesternek nevezik ki Saint Tropez-be, a nyaralók, a külföldiek, a sznobok, a nudisták, a színhámsok, a vidámság, a lezerség városába. Nem is lenne talán semmi baj, ha mitugrász őrmesterünknek (pardon, főzörzsőrmesterünk-

EGRI CSILLAGOK

(50)

Lámpagyújtás előtt

GAZDÁTLANUL himbá-lózik a hinta a szobában, a kis Kun gyerek a konyhába menekült jöttünkre.

Az ablakon át messze belátni a pusztát. Fehér foltokként villóznak a házak a puha szürkeüti ködben. Itt benn a meleg szobában is összemósódtak már a bútorok körvonalai, csak a cserépkályhaszemek csillognak. Beszélgetünk. Lusztán nyújtóznak a mondatok a sötétben.

Kun Barna 1957-ben végezte a magyar-orosz szakot az egyetemen. A pusztán született, s ide tért vissza tanítani. Tanítványai megállják a helyüket a középiskolában is, és

ez nagy szó; csak az tudja igazán, aki látta már a tanyasi gyerekek küszködését a városi iskolákban.

EMLEGETI a gyerekkorát, amikor a vályogfalú kis tanyteremben az össze-vissza faricskált padon körmölte a leckét, miatt az alsó osztályosok hangosan betűzték a szavakat a tábláról. Apja kovácsmesterként dolgozott az uradalomban. Esténként a műhelyben jöttek össze az urasági cselédek és berekek, sokszor éjjel is eltartott a mesélés. A gyerekek közelhúzódtak a tűzhöz, s a boszorkányos történetek hallatán úgy érezték, mintha

érték nyúlva a sötétség a sötétből.

Most az esti filmvetítésre gyűlik össze a tanyák népe — mondja. — Látom, önkéntelenül ébred fel benne ez az összehasonlítás, de most ezen indul tovább. Számok és tények sorakoznak egymás mellett a sötétben.

RÉGEN egyetlenegy tanítónő foglalkozott mind a hat osztállyal, itt Aradványpusztán, s ma 11 pedagógus — közülük három egyetemet végzett — tanítja a nyolc osztályt négy tanteremben, délelőtt—delutáni váltásban. Huszonhat végzős általános iskolás közül huszán akarnak továbbtanulni.

Szeretnek iskolába járni, ez a véleménye mindegyik pedagógusnak, pedig sokan 3—4 kilométer távolságból jönnek, és naponta kétszer teszik meg ezt az utat sokszor térdig érő hóban vagy dagasztó sárban.

Es a tanyasi pedagógus életét? Erre kerestem a választ, már beszélgetésünk kezdete óta. Kun Barna derűs, elégedett embernek látszik. Rakogatam az adatokat magamam, nézem a lakást, a tágas szobákat, a polcon sorakozó könyveket, a kályha csillogó csempéit, a száraz ágat a karsú modern vázában, és hirtelen úgy tűnik, mintha nem is a pusztán lennék, hanem egy új lakótelepen, valahol a városban.

Ne gyújtsam meg a lámpát? — riaszt vissza a valószínű vendéglátó házigazdám szava.

Bár mi szeretünk így a sötétben üldögni lámpagyújtás előtt — mondja, és eszembe jut, hogy erre mi városiak nem érünk rá, így üldögni meleg csendben, tényleg. De máris felmerül bennem az eszrepesztő füstös zsűfolsága és elhallgatok a megjegyzésemre.

KUN BARNÁ az elfoglalt emberek közé tartozik, sorolja a funkcióit: KISZ politikai oktatót tart, úttörőcsapat-vezető, agitációs-propaganda felelős a KISZ-ben, a meteorológiai intézet helyi megfigyelője, több éven keresztül szakmai szervezeti bizottsági titkár volt, s mindez a tanítás és a háztartáson felül. Háztartást mondok, hiszen a feleségével — aki az alsó osztályosokat tanítja — megosztja ezt a gondot is; mos, főz, ha arra kerül sor. Talán ebből született a Krumpliszonett, mert verseket is ír saját, na meg a tanítástól szórakoztatására. Négyszáz kötet könyve van, és hatféle folyóiratot járát, havonta 2—300 forintot költ könyvvásárlásra. Az olvasás a legfőbb szórakozás.

Filmvetítés gyakran van, de televízió sajnos nincs — jegyzi meg. — Nincs még vilány, ez a legnagyobb gondunk jelenleg.

Milyen terveik vannak? — Az idén lugast ültettek, szőlőt, gyümölcsfákat. Innen akarok nyugdíjba is menni. Még majdnem 30 év...

Apu, eltörtém a poharat — a kis Kun fiú megszeppenve áll a kúszóban, a szemét dörzsöli, s amikor látja, hogy az apja nevetve megfenyegeti, odaszalad hozzá. M. A.

Ásatás Nádudvar, Artánd, Berettyóújfalu határában

Elkészültek a tervek a Hajdú-Bihar megyében idén végződő ásatásokra. A Déri múzeum irányításával régészek keressik fel a megye három helyét, ahol már korábban is volt feltárásunk.

Ismeretes, hogy a múlt évben Nádudvar határában X. és XI. századból való temetkezési helyekre bukkantak, s a feltárás befejezésére az idén kerül sor.

Artándon is végeznek ásatást. Még 1957-ben késő avarkori temető maradványait találták meg a falu határában,

s ezt a munkát folytatják a régészek.

Kutatócsoport kezd meg az ásatást Berettyóújfalu határában, ahol egy bizánci templom maradványai már felszínre kerültek. A feltételek szerint a templom környékén temetőnek kell lenni. Ezt derítik majd ki az ásatások.

A Hortobágyon a múlt évben a halmok bontásához kezdtek. A szegedi tudományegyetem régész csoportja és a Déri múzeum közös vállalkozása volt a magyarországi halomkutatás megkezdése, amelyet az idén folytatnak.

KOSSUTH EGYETEMI IFJÚSÁGI NAPOK — 1965.

Hazánk felszabadulása 20. évfordulójának tiszteletére rendezik meg ismét az egyetemi ifjúsági napokat a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen március 27-től április 2-ig.

O. T.

Debrecenből INDIÁBA

A magyar-indiai kulturális munkaterv keretében hétfőn Indiába repül dr. Gyires Béla egyetemi tanár, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen valószerűség-statisztikai és alkalmazott matematikai intézetének vezetője.

A debreceni professzor egy hónapot tölt Indiában. Útja során látogatást tesz Delhi-ben, Kalkuttában és Bombayben. Az indiai egyetemen tudományos előadásokat tart, ezenkívül tanulmányozza az ott folyó matematikai oktatás és kutató munkát.

Dr. Gyires Béla a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem első professzora, aki hivatalos jelleggel Indiába utazik.

A Debreceni Népi Együttes jubileumi műsora

A szocialista kulturáért jellemmel és a kiváló együttes címmel kitüntetett Debreceni Népi Együttes március 27-én 7 órakor az Aranybika Bartók-teremben bemutatja tizenöt év legjobb számaiból összeállított jubileumi műsorát. Jegyek elővételeiben az Országos Filharmonianál és előadás előtt a helyszínen váltják.

